

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*

LEARNING LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE TEACHERS' LEARNING MANAGEMENT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON SI THAMMARAT

ประภาพร วิกบ่าเพิง¹, อน้อย ประสาน² และ เบญจพร ชนะกุล³

Prapaporn Wikabampoeng¹, Anotai Prasan² and Benchaporn Chanakul³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

¹⁻³Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: 6755701006@nst.ac.th

วันที่รับบทความ : 17 มิถุนายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 2 กรกฎาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 4 กรกฎาคม 2569

Received 17 June 2026; Revised 2 July 2026; Accepted 4 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครู 3) ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูจำนวน 338 คน ได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ และผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตรา

Citation:

* ประภาพร วิกบ่าเพิง, อน้อย ประสาน และ เบญจพร ชนะกุล. (2569). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 672-695.

Prapaporn Wikabampoeng, Anotai Prasan and Benchaporn Chanakul. (2026). Learning Leadership Of School Administrators Affecting The Teachers' Learning Management Under The Secondary Educational Service Area Office Nakhon Si Thammarat. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(5), 672-695.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) 2) การจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) 3) ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการบูรณาการ และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารพัฒนาการทำงานเป็นทีมโดยคำนึงถึงศักยภาพและบทบาทของบุคลากร ใช้กระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์ในการบริหารงาน ควบคู่กับการจัดสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเรียนรู้, การจัดการเรียนรู้ของครู, การพัฒนาภาวะผู้นำ

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the learning leadership of school administrators; 2) examine teachers' learning management; 3) investigate the learning leadership of school administrators affecting teachers' learning management; and 4) explore guidelines for developing the learning leadership of school administrators that influence teachers' learning management under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. The sample consisted of 338 teachers selected through stratified random sampling. Qualitative data were obtained from three school administrators selected through purposive sampling. The research instruments were questionnaire and a structured interview form. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, stepwise multiple regression analysis, and content analysis.

The findings revealed that: 1) the overall level of learning leadership of school administrators was at the highest level ($\bar{x} = 4.56$); 2) the overall level of teachers' learning management was at the highest level ($\bar{x} = 4.56$); 3) The learning leadership of school administrators in terms of self-directed learning, integration, and the application of technology in operations significantly affected the instructional management of teachers under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Si Thammarat with statistical significance at the .01 level. 4) the guidelines for developing school administrators' learning leadership included promoting teamwork based on personnel potential and roles, applying analytical thinking in administration, providing learning-supportive environments and resources, fostering a learning culture within schools, enhancing creativity, innovation, and information technology utilization, and encouraging integrated learning management.

Keywords: Learning Leadership, Teachers' Learning Management, Leadership Development

บทนำ

นับตั้งแต่ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การดำเนินชีวิตในทุก ๆ วัน ของมนุษย์ทุกคนต้องเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ และเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่ตนประสบอยู่และอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่ทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนไป เพื่อก้าวให้ทันโลกที่เปลี่ยนแปลง ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ สำหรับการจัดการการเรียนรู้ได้ให้ความสำคัญในเรื่ององค์ความรู้ทักษะความเชี่ยวชาญและศักยภาพของผู้เรียนที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, 20) องค์ความรู้ของบุคลากรในองค์กรเป็นรากฐานในการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างยั่งยืน องค์กรต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่องทำให้บุคลากรต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัว และตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง (กานต์สุตา มาฆะศิริานนท์, 2557, 43) องค์กรในอนาคตจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่รอบรู้ในทุกระดับที่สามารถเชื่อมโยง วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้ ให้ตรงกับ

ปัญหาในปัจจุบันมากขึ้น มีทักษะการบริหารจัดการควบคู่กับความรู้เฉพาะด้านของตนเอง (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, และคณะ, 2554, 14)

ในการบริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความสามารถในการเรียนรู้อย่างเท่าทันสถานการณ์เพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษา การเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำการเรียนรู้สูงจึงจะสามารถเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ให้แก่ครู และสามารถบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนได้ (รัตนดา เลิศวิชัย และธีระ รุญเจริญ, 2560) เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อเปิดรับมุมมองและความคิดที่หลากหลายอย่างจริงจัง ต้องอาศัยการทำความเข้าใจและเรียนรู้ปัญหาไปพร้อม ๆ กัน โดยต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามาร่วมออกแบบวิธีการแก้ปัญหา ผ่านการแลกเปลี่ยนมุมมองบนพื้นฐานความหลากหลายอย่างสร้างสรรค์ จนนำไปสู่ทิศทางและแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมกันที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ ในปัจจุบันและอนาคต (สมชาย เทพแสง, 2556) บริบทของการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีหน้าที่จัดการศึกษาและทำหน้าที่สอน ต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและมีเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุถึงผลการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, 23)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ซึ่งมีภารกิจในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ยังเผชิญปัญหาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรและนโยบายการศึกษา ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งยังไม่ครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็น รวมถึงความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะยังขาดความต่อเนื่อง โดยปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู การนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ขณะเดียวกัน ครูผู้สอนยังต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้มีความแตกต่างกันในแต่ละสถานศึกษา

การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากผลการวิจัยจะช่วยสะท้อนสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนา เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการกำหนดนโยบายและวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

การทบทวนวรรณกรรม

1. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ (Leadership) คือ คุณลักษณะ พฤติกรรม กระบวนการ ที่ผู้นำแสดงออกในการใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ต่อผู้ร่วมงานให้เป็นที่ยอมรับ เกิดแรงจูงใจภายใน ในการค้นหาหนทางที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความปรารถนา

ทำให้เกิดความเชื่อถือ เชื่อมั่น ศรัทธา การยอมรับ เพื่อให้ร่วมมือกัน ปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ กมลชนก ธงทอง (2563, 38) ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่มีอยู่ในการชักนำหรือโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ หยาดทิพย์ ชีซอง (2564, 21) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของบุคคลในการใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือขององค์การ สามารถกระตุ้นและจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม เกิดแรงบันดาลใจอย่างมีเหตุผล เห็นด้วยกับเป้าหมายขององค์การ และผู้ตามพยายามหาหนทางลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ คือ คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้บรรลุผล โดยการกระตุ้น ชี้นำ สร้างแรงบันดาลใจ ปรับตัวตามสถานการณ์ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก สร้างสิ่งแวดล้อมที่มีพลังต่อการเรียนรู้ ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กรและเกิดนวัตกรรม ทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะและเพิ่มความสามารถของการเรียนรู้ในอนาคต Yuze Sun (2019, 31) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ เป็นกระบวนการเสริมสร้างการออกแบบ จัดกระทำและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ทรงพลังเพื่อการเรียนรู้และนวัตกรรม กนกอร สมปราชญ์ (2560, 151) อธิบายว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นอีกกระบวนการเสริมสร้าง ช่วยเหลือ และสนับสนุนการปฏิบัติการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย สร้างสภาพแวดล้อมที่มีพลังเอื้อต่อการเรียนรู้หรือต่อการขยายศักยภาพการเรียนรู้และการเกิดนวัตกรรม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการกระจาย แบ่งปัน เชื่อมต่อกิจกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก หุ่นส่วน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ศรสวรรค์ พานซ้าย (2564, 92) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักหลายองค์ประกอบ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานเป็นทีม มีการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะกับบริบทสภาพแวดล้อม รวมทั้งต้องมีการสะท้อนผลและสะท้อนคิดตลอดเวลา มีความเป็นพลวัตร เพื่อตอบสนองสังคมที่ปรับเปลี่ยนตลอดเวลา

3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญของครูในการนำหลักสูตร การปฏิบัติโดยการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ

ความสามารถและเกิดทักษะในการลงมือปฏิบัติ มีเจตคติในทางบวก Hough & Duncan (1970, 144) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก กิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร (Curriculum) 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) 3) ด้านการวัดผล (Measuring) 4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) ทิศนา ขัมมณี (2562, 4) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด หมายถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นจุดสนใจหรือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด คือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งด้านร่างกายสติปัญญา สังคม และอารมณ์ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559, 2) ได้เสนอแนวคิดว่าการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงกระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูต้องมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และความสามารถเต็มศักยภาพ ครูต้องใช้งานวิจัยเป็นงานเสริมเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ หยาดทิพย์ ซีซอง (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร การพัฒนาผู้เรียน และการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ร้อยละ 79.20 อีร์ ภวังคนันท์ (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ด้านการนำตนเองมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ได้แก่ กล้าคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการนำตนเอง รมิดา เศรษฐบุติ (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบแผนการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้เป็นทีม 2) การนำเทคโนโลยีขั้นสูง มาใช้ในการปฏิบัติงาน 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อ

ต่อการเรียนรู้ 5) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และ 6) การบูรณาการ ตัวนัสนะห์ ลาตอ (2567) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ Agharuwhe (2015) ได้ศึกษา การประเมินการจัดการเรียนรู้ และยุทธวิธีในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพการศึกษา พบว่า คุณภาพการศึกษาสัมพันธ์กับความสามารถโดยรวมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน แวดล้อม Liaquat และคณะ (2021) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำด้านการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของครู Zhang Tao และคณะ (2024) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติ ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาในบริบทที่ศึกษามีการดำเนินภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพการสอนของครูโดยตรง และโดยภาพรวมแสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมทาง การศึกษาที่มีคุณภาพ อันเป็นผลจากการมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งควบคู่กับการปฏิบัติงานของครูที่มี ประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยผู้บริหารควรส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การพัฒนาครู การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยทั้งในประเทศและ ต่างประเทศที่พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดการ เรียนรู้ของครูและคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดและผลการศึกษาดังกล่าวมาใช้ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 71 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,774 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 338 คน จำนวนดังกล่าว กำหนดโดยใช้สูตรคำนวณของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ขั้นตอนต่อมา คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น 4 ชั้น ได้แก่ เล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้บริหารของสถานศึกษาที่สถานศึกษา/ ผู้บริหาร/ ครู/ บุคลากรทางการศึกษา มีผลงาน/ รางวัล/ วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ด้านการจัดการเรียนรู้ ในระดับชาติขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ประกอบด้วยคำถาม 6 ด้าน เป็นลักษณะคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (1932) และได้กำหนดค่าของคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ประกอบด้วยคำถาม 6 ด้าน เป็นลักษณะคำถามมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (1932)

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู

2. แบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ได้ กำหนดประเด็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended) จำนวน 6 ข้อ โดยเปิดช่องว่างให้ผู้ให้ ข้อมูลหลักตอบได้อย่างอิสระ

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักฐาน ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการ เรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

1.2 กำหนดกรอบแนวคิด และขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์

1.3 สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบความคิดและวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์โดย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

1.4 ดำเนินการนำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ และ ปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบ พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence : IOC) พบว่าข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู ที่ไม่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกราย ข้อโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน

รวม วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามแนววิธีของครอนบาค (Cronbach, 1951)

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยได้สังเคราะห์คุณสมบัติและองค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของนักวิชาการและนักทฤษฎีสังเคราะห์เป็นตัวแปรที่สำคัญในงานวิจัย

2.2 กำหนดหัวข้อประเด็นที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ได้พิจารณาความเหมาะสมและความตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity)

2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

1.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยออกแบบฟอร์มแบบสอบถาม ผ่าน Google Form แสดงเป็น QR Code แนบไปพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

3) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้านและภาพรวม ซึ่งผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ไปพิจารณากับเกณฑ์ การแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ

3. วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้านและภาพรวม ซึ่งผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ไปพิจารณากับเกณฑ์ การแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ

4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้ค่าสถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

5. วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และสร้างสมการถดถอย เพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

(n=338)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.58	0.60	มากที่สุด
2. ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	4.56	0.60	มากที่สุด
3. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.54	0.62	มากที่สุด
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.56	0.62	มากที่สุด
5. ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.56	0.62	มากที่สุด
6. ด้านการบูรณาการ	4.55	0.60	มากที่สุด
รวม	4.56	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) พิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{x} = 4.58$) รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\bar{x} = 4.56$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.56$) และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.56$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.54$)

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

(n = 338)

การจัดการเรียนรู้ของครู	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	4.59	0.56	มากที่สุด
2. ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล	4.55	0.59	มากที่สุด
3. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.56	0.60	มากที่สุด
4. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี	4.55	0.60	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.59	0.57	มากที่สุด

6. ด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.51	0.63	มากที่สุด
รวม	4.56	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ($\bar{x} = 4.59$) และ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.59$) รองลงมาคือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.56$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.51$)

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สันของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน

(n=338)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ (X)	การจัดการเรียนรู้ของครู (Y)						รวม (Y)
	การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล (Y ₁)	การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y ₂)	การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y ₃)	การใช้สื่อและเทคโนโลยี (Y ₄)	การวัดและประเมินผล (Y ₅)	การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Y ₆)	
การเรียนรู้เป็นทีม (X ₁)	.374**	.441**	.418**	.528**	.396**	.536**	.552**
การเรียนรู้ด้วยตนเอง (X ₂)	.486**	.574**	.585**	.596**	.628**	.580**	.703**
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X ₃)	.467**	.601**	.533**	.582**	.529**	.561**	.668**
ความคิดสร้างสรรค์ (X ₄)	.485**	.577**	.543**	.618**	.555**	.614**	.693**

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ (X)	การจัดการเรียนรู้ของครู (Y)						รวม (Y)
	การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล (Y ₁)	การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y ₂)	การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y ₃)	การใช้สื่อและเทคโนโลยี (Y ₄)	การวัดและประเมินผล (Y ₅)	การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Y ₆)	
การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน (X ₅)	.479**	.565**	.534**	.602**	.591**	.573**	.682**
การบูรณาการ (X ₆)	.477**	.571**	.582**	.613**	.586**	.603**	.701**
เฉลี่ยรวม (x)	.531**	.640**	.613**	.681**	.621**	.672**	.768**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงที่สุด ($r_{xy} = .768^{**}$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เป็นรายด้านพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ($r_{xy2} = .640^{**}$) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ($r_{xy3} = .613^{**}$) การใช้สื่อและเทคโนโลยี ($r_{xy4} = .681^{**}$) การวัดและประเมินผล ($r_{xy5} = .621^{**}$) และการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($r_{xy6} = .672^{**}$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ($r_{xy1} = .531^{**}$)

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 3 ด้าน คือ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการบูรณาการ และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก และตัวแปรที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู

ทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ได้ร้อยละ 60.90 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยมีผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยเป็นผู้บริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ปรากฏผลดังนี้ 1. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารจำเป็นต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจศักยภาพ ความถนัด และบทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากร เพื่อให้สามารถมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม ควบคู่กับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 2. ด้านการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง ควรเริ่มจากการตระหนักรู้และประเมินบริบทของสถานศึกษา รวมถึงศักยภาพของครูและนักเรียน เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และติดตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา 3. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควบคู่กับการสนับสนุนและจัดหาทรัพยากรหรือสื่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ รวมถึงการปรับปรุงและซ่อมแซมทรัพยากรเดิมให้พร้อมใช้งาน 4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวคิดที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น พร้อมปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสถานศึกษา โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบการทำงานเดิม ๆ 5. ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ควรส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีทักษะในการใช้โปรแกรมและเครื่องมือดิจิทัลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพอย่างรอบด้าน และ 6. ด้านการบูรณาการ ผู้บริหารควรปรับแนวทางการบริหารสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่หลากหลาย และแลกเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการทำงานร่วมกันของครูผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จึงทำให้ด้านการเรียนรู้เป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อีกทั้งยังสนับสนุนการพัฒนาตนเอง การใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง ขณะที่ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเกิดจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยสะท้อนว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมภาวะผู้นำการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ส่วนอัสสะห์ ลาตอ (2567) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับมัลลิกา คำมี (2568) ได้ศึกษาศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ รองลงมาคือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ย

ต่ำที่สุดคือ ด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนากิจการการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูดำเนินการ
จัดการเรียนรู้ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร
จึงทำให้ด้านการกำหนดเป้าหมายของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อีกทั้งครูใช้การวัดและ
ประเมินผลเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียนและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผล
ให้ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ขณะที่ด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนากิจการ
จัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเนื่องมาจากภาระงานและข้อจำกัดด้านเวลา รวมถึงความ
ซับซ้อนของกระบวนการวิจัย อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมครูยังสามารถจัดการเรียนรู้ได้ในระดับ
มากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงการมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ
สุภาพร กล่อมมะโน และพรเทพ ฐิณ (2564) ได้ศึกษา พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูใน
สถานศึกษา โดยในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
พส สมบูรณ์ (2566) ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการ
จัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช คือ การเรียนรู้ด้วยการนำ
ตนเอง ด้านการบูรณาการ และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน แสดงว่าภาวะผู้นำ
การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร
สถานศึกษาที่มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสามารถเป็นแบบอย่างในการพัฒนาวิชาชีพของครู
ส่งเสริมการบูรณาการความรู้และการทำงานร่วมกัน รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ
จัดการเรียนรู้ จึงช่วยพัฒนาศักยภาพครูและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้
ภาวะผู้นำการเรียนรู้ทั้งสามด้านร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีนัยสำคัญ
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา คำมี (2568) ได้ศึกษาศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการ

เรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้เป็นทีม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พส สมบูรณ์ (2566) ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับ ค่อนข้างสูง และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้าน การสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ และ ร่วมกันทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ จัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช สามารถ อภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาศักยภาพ ความถนัด และ บทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากร เพื่อมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริมการ บริหารงานแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วม รับผิดชอบต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีร์ ภาวังคนันท์ (2565) ที่พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ควรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเอง อันจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงและวิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษา รวมถึงศักยภาพของครูและนักเรียน เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาได้ อย่างเหมาะสม ควบคู่กับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและติดตามการเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษาอยู่เสมอ สอดคล้องกับ Agharuwhe (2015) ที่ชี้ให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับ ศักยภาพของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งสอดคล้องกับ Liaquat และคณะ (2021) ที่พบว่า การส่งเสริมภาวะผู้นำด้านการสอนของผู้บริหารมีส่วนช่วยเพิ่มความเชื่อมั่น และประสิทธิภาพการสอนของครู

4.3 ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของครูและนักเรียน โดยสนับสนุนการพัฒนาครู การจัดการเรียนการสอน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566) และ Zhang Tao และคณะ (2024) ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพครู การจัดสรรทรัพยากร และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

4.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวคิดที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น และพร้อมปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพรรัตน์ เจ๊ะบ่าว (2566) ที่พบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะสามารถกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานและการบูรณาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการสื่อสารภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณณภา มาตทะวงษ์ (2566) ที่เสนอว่าผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1. ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. การจัดการเรียนรู้ของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยก

เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน และด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนากิจการการเรียนรู้ 3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 3 ด้าน คือ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการบูรณาการ และด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยส่งผลทางบวกทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจและศึกษาแนวทาง การพัฒนาบรรยากาศทั้งด้านกายภาพและจิตวิทยาให้เหมาะสม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูและนักเรียน รวมทั้งสนับสนุนสื่อ เทคโนโลยี และทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรคิดค้น พัฒนานวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดอบรม/อบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาทักษะด้านการวิจัย และจัดสรรเวลาและทรัพยากรที่เอื้อต่อการพัฒนา นิเทศ ติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชและสถานศึกษาในสังกัด ควรใช้ผลจากการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและแนวทางพัฒนาผู้บริหาร จัดอบรมและสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การบูรณาการองค์ความรู้ และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารและจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

2.2 ควรศึกษา ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

2.3 ควรศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎณ์. (2560). *ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*.
ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- กมลชนก ธงทอง. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ*. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*.
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กานต์สุดา มาชะศิริานนท์. (2557). *การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กส
เปอร์เน็ท.
- ถ้วนอัสนะห์ ลาตอ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารกับการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นราธิวาส เขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี*, 35(1), 107–121.
- ทิตินา แคมมณี. (2562). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีร์ ภวังคนันท์. (2565). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารรัฐศาสตร์ปัญญา*, 1(2), 35–46.
- ปุณณภา มาตทะวงษ์. (2566). สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ
การเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 2. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 20(1), 240–
253.
- พส สมบูรณ์. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการจัดการ
เรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น
เขต 5. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2559). *เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2554). *CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มัลลิกา คำมี. (2568). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 12(3), 132–145.
- รมิดา เศรษฐบดี. (2566). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตน์ดา เลิศวิชัย และธีระ ฤๅญเจริญ. (2560). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารบริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 17(ฉบับพิเศษ), 669–683.
- สมพรัตน์ เจ๊ะบ่าว. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศรสวรรค์ พานซ้าย. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. *ศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 5(1), 90–103.
- สมชาย เทพแสง. (2556). ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้: รูปแบบของภาวะผู้นำสมัยใหม่. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 10(19), 30–41.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รายงานการศึกษาไทย พ.ศ. 2561 (Education in Thailand 2018)*. กระทรวงศึกษาธิการ. เรียกใช้เมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.onec.go.th/th.php/book/BookView/1637>
- สุภาพร กล่อมมะโน และพรเทพ ฐัฒน. (2564). พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 8(2), 172–187.
- หยาดทิพย์ ชีซอง. (2564). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- อรรถพล ประเสริฐสังข์. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- Agharuwhe A. Akiri. (2015). Assessment of instructional and administrative strategies applied by principals to improve academic performance. *International Journal of Educational Administration and Policy Studies*, 6(7), 114–118.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>
- Hough, J. B., & Duncan, K. (1970). *Teaching description and analysis*. Addison-West.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Liaquat, A., Shafiq, F., Majid, R., & Ejaz, S. (2021). Teachers' teaching efficiency and performance impacted by school principals' instructional leadership. *Bulletin of Business and Economics*, 10(3), 56–64.
- Likert, R. (1932). *A technique for the measurement of attitudes*. *Archives of Psychology*, 22(140), 1–55.
- Yuze Sun. (2019). *Developing a program to Enhance Learning Leadership of Private Schools' Administration under the Buriram Provincial Education Office*. Educational Administration and Development Mahasarakham University.
- Zhang, T., Castro, R. G., & Bautista, R. G. (2024). Educational leadership practices and teaching performance in selected Chinese schools towards a leadership-driven educational enrichment program. *American Journal of Educational Research*, 12(8), 329–338.